

Robinson

vychází pod záštitou

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

UNICEF vyhlásil sbírku na pomoc dětem zasaženým silným zemětřesením v Nepálu, které jej postihlo již ve dvou vlnách 25. dubna a 12. května. V zasažených regionech žije celkem 4,2 milionu lidí, z nichž 2,8 milionu přišlo o své domovy – podle odhadů zemětřesení zcela zničilo 70 tisíc domů a dalších 530 tisíc budov poškodilo. Naléhavou pomoc potřebuje 1,7 milionu dětí, téměř 347 tisíc z nich je mladších pěti let. UNICEF zajišťuje stany, pitnou vodu, výživu, dětské oblečení, vyhledává ztracené děti a snaží se je znovu spojit s jejich příbuznými, pracuje na obnovení školní docházky, s nepálským rozhlasem zřídil krizové vysílání... A jak můžeme pomoci my? Přispěvkem na sbírkový účet UNICEF ČR 11771177/0300, v. s. 814, odesláním dárcovské SMS ve znění DMS UNICEF na číslo 87777 nebo nákupem certifikátu Dárku pro život v podobě příkrývky, soupravy první pomoci nebo jiného vhodného Dárku pro život z nabídky UNICEF.

NEPÁL

Očitá svědectví

Rupa Joshi, pracovnice oddělení komunikace nepálského UNICEF, sobota 25. 4. 2015 večer v Káthmándú:

„Otřesy byly silné a trvaly dlouhou dobu. Zřítlo se při nich mnoho starých památek včetně slavných chrámů a stúp. Naštěstí zemětřesení přišlo za denního světla a v sobotu, kdy jsou zavřené školy a lidé jsou hodně venku. Když jsem večer vyšla do města, viděla jsem mnoho lidí, jak se chystají venku tábořit. Viděla jsem plakat příbuzné obětí v hlavní nemocnici, před jejíž budovou byla na zemi v řadách položena těla jejich blízkých. Moje rodina je silně traumatizovaná. Žije nás pět generací pod jednou střechou – od sto let staré babičky až po mou šestnáctiměsíční vnučku. Cítím bolest za všechny zdejší rodiče s dětmi. Život může vyhasnout během minuty.“

Neděle 26. 4. 2015 v Káthmándú:

„Včerejší noci většina obyvatel Káthmándú včetně mě nezamhouřila oči. Ani to příliš nejde, když se země každou chvíli otřásá. Někdy to celé začne jemným chvěním, následovaným podivnými zvuky, které vydává konstrukce domů. Jindy naopak přijde zemětřesení náhle a s plnou silou. Takové to bylo i dnes ráno a potom i odpoledne, kdy se země třásla tak, že se šlo jen těžce udržet na nohou. Myslím, že všichni prožíváme jistý druh šoku.“

Kent Page, specialista UNICEF, t.č. působící v Nepálu v krizové situaci po zemětřesení, úterý 12. 5. 2015 na předměstí Káthmándú:

„Byl jsem zrovna s členy TV štábu Reuters v jedné ze škol, když jsme ucítili otřesy. Byl to děsivý zážitek – vteřinu dvě jsme byli jako ochromeni a pak jsme honem všichni běželi na školní dvůr. Budova se kymácela sem a tam. Otřesy trvaly asi minutu, ale zdála se to být delší doba. Pak to skončilo a země se nám přestala pod nohama chvět. Budova zůstala stát. Kameraman Reuters to celé natáčel. Děkuji všem, kdo nepálským dětem pomáhají!“

Rose Foley, specialista krizové komunikace UNICEF v Nepálu, úterý 12. 5. 2015 v Káthmándú:

„Otřesy mne zastihly v budově zastoupení UNICEF v Káthmándú. Okamžitě jsme skočili pod stoly, neboť celá budova se houpala ze strany na stranu. Mysleli jsme na to, jaký strach musí cítit děti, které zažívají totéž. Země nutně potřebuje rychlou humanitární pomoc. UNICEF pracuje 24 hodin denně v každém zasaženém okrese. Děláme vše pro to, aby děti byly v bezpečí. Děkuje všem, kdo nám pomáháte!“

www.unicef.cz

Jistě jste se už mnohokrát setkali s tvrzením, že vaše dobré i špatné skutky bývají nebo budou po zásluze oplaceny. Možná se vám zdá, že se to tak – alespoň ve vašem případě – neděje. Že jste třeba vůbec nebyli oceněni za to, co jste dobrého udělali pro rodinu, spolužáky, kamarády, nebo naopak že nebyl potrestán skutečně zlý skutek, o němž dobře víte. Možná, že si jen odplata dává trochu na čas... Ale není odměnou už třeba samotný báječný pocit z vykonaného dobrého skutku? A není trestem sám o sobě už například strach z prozrazení vykonaného špatného činu či vyčítky svědomí, které dotýčeného nepochybně musí trápit?

Vlny dobrých skutků

Poslední dobou koluje na internetu několik hravých příběhů, které se zaobírají právě tím, o čem byla řeč – jak se dobro vrací a vrací se ve vlnách. Například malý chlapec nakupuje s maminkou v obchodě a moc si přeje, aby maminka koupila také krásný dort. Jenomže maminka na tenhle nákup prostě nemá peníze, a tak chlapec odchází zklamán a s pláčem. Vtom ho ale zastaví mladý muž a podává mu vytoužený dort. Říká, že i jemu, když byl malý, takhle kdosi neznámý splnil jeho přání. Tak to prostě jen oplácí. Chlapec přinese dort domů, dá jej dědečkovi k narozeninám a vypráví mu onen zvláštní příběh s dárcem. A dědeček si vybaví, že to byl právě on, kdo kdysi daroval dort malému chudému uplakanému chlapci... Jen tak – protože chtěl pomoci. A vůbec ani nepomyslel na to, že by se mu tento dar mohl někdy vrátit... Tady se vlna dobrého skutku dostala v kruhu

zpátky – sice po letech, ale právě k onomu konkrétnímu původci dobrého činu. Většinou se ale vlny dobrých skutků vracejí z jiných stran ani mnohdy nevíte odkud. O tom vypráví jiný filmový příběh. Tady malý kluk odstartuje neustále pokračující řetěz dobrých činů... Každý, kdo udělá nezištně něco dobrého a správného pro druhého, odmítne odměnu či oplátku s tím, aby obdarovaný splatil svůj dluh někomu jinému, kdo to bude potřebovat. A je nesmírně zajímavé, kam všude se tahle cesta nezištného dobra dostane...

Nebylo by báječné, kdyby takové vlny dobrých skutků fungovaly neustále a šířily se po celém světě? Možná, že právě vy byste mohli jednu takovou vlnu odstartovat vhozením kamínku dobrého činu do řeky života kolem vás. Kdo ví, kdy a jak se k vám vrátí...

Hanka Hosnedlová

Obrázek na téma Týden bezpečnosti - dopravní výchova, moje kolo: autor Josef Váňa, 6 let, ZŠ Dr. M. Tyrše, Hrdějovice

V letošním roce si naše republika připomněla sedmdesáté výročí konce druhé světové války a v té souvislosti i památky obětí holokaustu. Jistě jste se učili, že se jednalo o nelidské vyhlazování příslušníků židovského národa.

Zlý Brundibár nezvítězil

Této smutné skutečnosti byla věnována i dvě květnová premiérová představení v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích. V nich byla především dětskému publiku představena dětská opera židovského skladatele Hanse Kráse – Brundibár, a to v podání žáků Základní školy Dukelská České Budějovice. Ve druhé půlce představení pak měli diváci možnost poznat osobně pamětnice Martu Kottovou a Hanu Tvrzskou. Paní Tvrzská prošla ve válečných letech řadou koncentračních táborů od Terezína přes Osvětim až po Bergen-Belsen. Marta Kottová pak jako dítě účinkovala v původním uvedení opery Brundibár v koncentračním táboře Terezín. Navíc byla díky Alici Michalové, lektorce vzdělávacího centra Světlo paměti, přiblížena přítomným i historie českobudějovické židovské obce.

Hans Krása složil operu Brundibár na libreto Adolfa Hoffmeistra už v roce 1938. V Praze se pak hrála pouze dvakrát a ještě tajně, protože kulturní činnost byla v oné době Židům již zakázána. Když byl Hans Krása v roce 1942 odvezen do Terezína, zrekonstruoval znovu celou operu pro stovky tamních dětí. Pro ně to byly nejsilnější dojmy jejich krátkých životů. Po posledním představení totiž poslal velitel terezínských pevností většinu účinkujících do vyhlazovacích táborů.

Prostý příběh o tom, jak děti s pomocí zvířátek zvítězily nad zlým Brundibárem, však nezůstal zapomenutý. A to díky učitelce Ladislavě Polické, která operu hudebně a herecky znovu připravila se žáky českobudějovické ZŠ Dukelská. Další kluci a děvčata pak pod vedením učitelek Jany Bártové a Evy Kubalíkové přímo na jevišti během představení malovali svůj prožitek z hudby a vnímání hraného příběhu, a doplňovali tak scénu. Představení nastudoval orchestr opery Jihočeského divadla pod taktovkou Jana Bubáka v režii Veroniky Riedlbauchové.

Nezvyklé, ale pro žáky velice přínosné a zajímavé představení je dokonalou ukázkou propojení školního projektu s uměleckým zázemím divadla, a to i s připomínkou historických okamžiků minulosti.

- hh -

DNES ČTĚTE

1.
**Když se třese Země
Ze školy do opery**

2.
**Neobyčejná řeč
Eliášova štola**

3. - 4.
**Hlásí se EKO-KOM
Zakletá Skleněnka
Bitka mezi odpady**

5.
**Návštěva Afriky
Pozor na piráty**

6.
**Jsou tu vaše
Zoo noviny!**

Něco na zub a vůně květů

Už jste někdy zkoušeli něco vypěstovat? Třeba na zahrádce, na terase, v květináči, v truhlíku... Možná si myslíte, že městské děti tolik příležitostí jako holky a kluci z venkova nemají. To je sice pravda, ale jen částečně. Své zahradnické sklony totiž můžete bohatě využít i ve městě – stačí prostě jen chtít.

Například Věrka si udělala svůj zelený koutek přímo v pokojíku. Tatínek jí zhotovil stupňovitý stojan s deskami, na které umístila široké květináče a do každého z nich nasela jiná semínka. S napětím čekala, která vylezou nejdříve. Tím prvním zeleným zvědavcem, který se vyklubal na světlo, byla řepička. A za pár dní vyrostl na žardince s řepičkou hustý zelený kobereček. Věřičina radost byla pak o to větší, že její výpěstek se hodil mamince do polévky i na smažená vejčička k večeři. Postupně ožívaly novými zelenými i barevnými nájemníky i další květináče, až byl koutek se stojanem jako do výšky vystavěná pestrá zahrádka.

Mirek zase zkoušel vypěstovat rajčata a papriky v truhlících na balkoně. Pečoval o ně svědomitě a každý den kontroloval, o kolik rostlinky povyrostly. Přivazoval je k dřevěným kolíkům a pravidelně zaléval. A vyplatilo se - úspěch byl nesporný. Jeho rajská jablčička a křehké papriky chválili nejen rodiče a sourozenci, ale i spolužáci ve škole.

Také Ivanku, která zaslala na malé zahrádce u rodinného domku ředkvičky a kedlubny, chválili všichni, kteří její zeleninu ochutnali. Pozvala dokonce celou třídu na zeleninové hody a všechny její kamarádky se na místě rozhodly, že to zkusí také. Možná hned v příštích dnech s květinami. Vždyť krásné květy přinášejí stejnou radost jako chutná zelenina. Není příjemné vstávat do nového dne s vůní květů?

A co vy – nechcete se o pěstitelský úspěch pokusit také? Šanci je mnohem víc, než si myslíte.

- red. -

zprávy

Bylo to bezva

Ve středu 6. května jsme se zúčastnili soutěže Mladých zdravotníků, která se konala v Českých Budějovicích na Výstavišti. Jelo nás celkem 5 dětí společně s naší vedoucí - paní doktorkou Hanou Královou. I když počasí nebylo zrovna výstavní, přišlo, nic nám nebránilo, abychom ze sebe nevydali vše, co umíme. Jeli jsme úplně poprvé, takzvaně na zkušenou. Jako kapitánku družstva jsme si zvolili kamarádku Míšu. Procházeli jsme celkem osmi stanovišti. Například jsme obvazovali, museli jsme ošetřit zraněného na kolečkových bruslích nebo holčičku, co spadla z kola a krvácela z ruky. Též jsme transportovali člověka, odpovídali na zadané otázky a zahájili resuscitaci. Vedle zdravotníků byli na stanovištích i hasiči. Sice jsme ze 14 soutěžních družstev skončili na 13. místě, ale to nevadí, protože pořadí není důležité.

Adéla Štefanová, Míša Soukupová,

Blanka Soukupová - 5. r., Simona Burianová - 4. r.,
Tomáš Čecháček - 1. r., žáci ZŠ a MŠ Žimutice

Koniček má deset

Již desáté výročí své činnosti oslavil koncem května Koniček, což je obecně prospěšná společnost zaměřující se na pomoc zdravotně postiženým dětem i dospělým. Jeho sídlo je ve Skřidlech na Kaplicku v areálu velkého statku.

Ti, kteří tuto pomoc potřebují, zde mohou cvičit na rehabilitačních stolech a v různých cvičebních programech za dohledu lékařů a odborníků. Mohou ale využívat i hiporehabilitaci – tedy jízdu na koních, zooterapii – s domácími zvířátky, nebo se zapojit do péče o tato zvířata či do ekologického pěstování zeleniny a květin. Navíc zde vypěstované plodiny potom putují k zákazníkům. Koniček spolupracuje také s úřadem práce a rozličnými firmami, kde pak nachází pro své účastníky možnosti, jak si vydělat na živobytí a žít samostatně.

Kromě toho má tato nezisková společnost i svou kapelu rovněž s názvem Koniček, spolupracuje s divadelním souborem Bezvadydivadla a v době prázdnin pořádá příměstské tábory. Takže k desátému výročí si Koniček jistě zaslouží tu největší pochvalu.

důležitá čísla

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

387 410 864

...

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE

VOLEJTE VE DNE I V NOCI:

387 313 030

386 355 500

...

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:

Robinson o.s., tř. 28. října 26, České Budějovice

e-mail: redakce@noviny-robinson.cz

www.noviny-robinson.cz

za garance OOZP Statutárního města České Budějovice

Inzerce, grafická úprava:

STUDIO GABRETA® spol. s r.o., Praha

info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice

Reg. č.: MK ČR 7767

Vytlačeno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů
publikovaných příspěvků

medailonek

Když se vás zeptáme, jaké znáte cizí jazyky, určitě se z vás vysype němčina, angličtina - a možná i nějaké další, třeba ty exotické. Ale málokdo asi řekne, že se dorozumí i řečí, o níž se v následujícím textu dovíte, že je naprosto nezastupitelnou pro mnoho dětí a samozřejmě i dospělých. Onen jazyk, ona řeč, je jakýmsi mostem mezi slyšícími a neslyšícími. Už asi odhadujete, o čem jsou tyto řádky. Dejme proto slovo organizaci Evoluce a věnujme dnešní Medailonek její vskutku záslužné činnosti...

Jihočeské centrum českého znakového jazyka, o.s.

Novohradská 123/1156, 370 08 České Budějovice, evoluce3@gmail.com

Organizace Evoluce – Jihočeské centrum českého znakového jazyka, o. s. vznikla 14. listopadu 2011 s jediným cílem: předávat informace většinové a slyšící společnosti o rozvíjející se komunitě neslyšících, jejich jazyce a kultury.

Hlavní činností naší organizace je výuka českého znakového jazyka rodilými mluvčími a zprostředkování setkání slyšících s kulturou neslyšících. Neslyšící lidé se denně setkávají s komunikační bariérou: u lékaře, na úřadě, v zaměstnání.

Hluchota neznamená jen neslyšet, ale také nemluvit a nerozumět plně psanému textu. Český jazyk je pro neslyšící jazyk cizí, mateřským jazykem je český znakový jazyk. Schopnost odezrát slova z úst je schopností většiny nedoslýchavých či ohluchlých osob, ne neslyšících. Každý další „znakující“ člověk ve státní správě či pomáhajících profesích snižuje komunikační bariéru mezi slyšící a neslyšící společností.

Součástí naší činnosti je také organizování vzdělávacích akcí pro děti. Cílem těchto akcí je vzdělávat děti zábavnou formou a umožnit jim napříč rozdílnými komunikačními jazyky společné setkávání prostřednictvím českého znakového jazyka. Součástí programu jsou logické hry, výuka pantomimy, soutěže, tvořivé dílny pro děti. Účastnit se mohou děti neslyšící, děti s kochleárním implantátem, děti nedoslýchavé i slyšící děti neslyšících rodičů.

Pochopitelně, že vše se neobejde bez financí. Svými příspěvky na číslo účtu 2992819359/0800 pomůžete k zajištění např. provozních nákladů, webových stránek (s ukázkami z kurzů a akcí, informacemi v českém znakovém jazyce), výpočetní techniky nebo vzdělávacích akcí a přednášek (výukový materiál, kostýmy a kulisy, odměny pro děti, kroužek pantomimy).

Přejme Evoluci hodně dobrých skutků!

- red -

Máte své tajné místo?

Každý má své místočko, kde je mu dobře a kam se rád vrací. Kde se cítí v bezpečí a kde se najde náplast na jeho bolesti, zklamání i problémy. Některá taková místa nemusí být třeba ryze jen vaše, ale máte je společně s kamarádem, s kamarádkou či celou partou. Ale i tak má každý kluk nebo holka jen svoje osobní místočko, kam se chodí ukryt před okolním světem. Může to být mýtinka v lese, flíček na břehu rybníka nebo jezera, řeka, lavička v parku, vyhlídka na město, zákoutí v tiché uličce, terasa domu, ale i koutek ve vašem pokoji... Jedenáctiletý Patrik o takovém svém místě napsal: „Tohle místo vlastně není jen moje, když se to tak vezme, patří všem. Ale pro mne je mimořádné.

Když vyběhnu z domu a zamířím za ves, vyškrábu se do kopce a rozhrnu větve stromů – mám pocit, že je moje celá ta krajina přede mnou až k obzoru. A ten pocit nedokáže nahradit nic jiného.“

O rok mladší Kateřina se zase svěčila: „Mám své místočko na půdě domu, kde bydlíme společně s babičkou a dědečkem. Na půdu nikdo nechodí a já si tam mezi starými bednami a vyřazenými židlemi můžu krásně hrát. Anebo si snít... Sem chodím, když je mi smutno anebo těžko po hádce s kamarádkou, ale taky, když si chci něco důležitého promyslet.“

Máte i vy svůj kouteček, třeba i tajný, kam se uchylujete, když chcete být sami? -hh-

všetečkova všehochut'

Tentokrát pod zem...

Cílem některého z vašich víkendových výletů může být také obec Úsilné, asi 6 kilometrů od Českých Budějovic. A tady vás čeká mimo jiné i malé dobrodružství, a to nečekaná cesta do podzemí. Můžete se totiž vydat do takzvané Eliášovy stoly, jejíž část Úsilné zpřístupnilo před pár lety i pro veřejnost. Vede pod zastavěnou částí obce a má docela zajímavou historii.

Za doby Rudolfa II. se zde a v okolí totiž těžilo stříbro. Do dolů sv. Eliáše se však z území mezi Libničí a Húrami, možná i částečně z Adamova a Rudolfova, stahovala voda, a tak zde začali roku 1574 budovat odvodňovací Eliášovu stolu. Její stavba trvala téměř 200 let, a když byla hotová, těžba stříbra se už utlumovala. V roce 1910 pak došlo k průvalu vody poblíž stoly a v polovině předešlého století se odtud zásobovalo pitnou vodou krajské město. Díky jeskyňářům byla před nedávnem část Eliášovy stoly zpřístupněna pro turisty, ale větší část zůstává stále ještě tajemstvím, protože ji odděluje 3 metry silná betonová překážka.

Pokud se však pro tento výlet rozhodnete, je třeba se domluvit se starostou obce o datu a hodině předpokládané prohlídky.

Proč je úterý právě úterý

Přemýšleli jste někdy o tom, jak vznikly názvy jednotlivých dnů v týdnu? Neděle je jasná – to se

prostě nedělá. Pondělí je po neděli, středa ve středu všedního týdne, čtvrtek čtvrtý den v týdnu, pátek pátý... Sobota je sice dnem šestým, ale podle židovského kalendáře je dnem odpočinku – šabat, odtud pak sobota. Ale odkud se vzalo úterý?

Úterý je druhý den v týdnu – rusky je to vtoroj neboli vtornik. Připomíná vám to něco? Možná ještě blíž bude srbochorvatština s názvem utornik nebo polština se slovem wtorek – a to už je naše mu úterku hodně blízko.

Nejrychleji, nejvýše...

Když je řeč o rychlosti pohybu, nejspíše byste tipovali na první místo nějakého ptáka. Pravdou ovšem je, že prvenství v tomto směru má zástupce hmyzí říše – bzikavka buvolí (cephonomyia pratti), která je schopná letět rychlostí až 1 300 km v hodině. Rychleji než letadlo! Sokol dosáhne nejvyšší rychlostí 340 km v hodině. Gepard se pak může pochlubit 120 km v hodině.

A rekord nejvyššího skoku patří opět zástupci ze světa hmyzu – a to obyčejné bleše. Při své délce zhruba 2,5 mm dokáže skočit do výšky 20 cm. Je to, jako kdyby člověk vyskočil 157 metrů. Do dálky pak blecha dokáže skočit až 40 cm. Kdyby se jí chtěl vyrovnat člověk, musel by mít skok dlouhý 270 metrů. Puma americká předvede skok až 14 metrů dlouhý, klokan pak až 11 metrů, ale to prý měl vítr v zádech. - red -

Kapka

Kapka deště padá k zemi,
jen ta jedna mezi všemi.
Za ní padá druhá, třetí,
kampak asi spadnou, děti?

Jak tak přší od rána
se suchýma nohama,
nevyhneš se žádné louži,
po které ty kapky touží.

Anna Kostohryzová,
ZŠ a ZUŠ Bezdrevská, České Budějovice,
z Ekotýmového časopisu

Vápno

To jel jednou s vápnem
pan Lhotský do Pyšel,
na železničním přejezdu
vlak houkat neslyšel.

Mašina se trefila
přímo doprostřed,
bíllo jako o Vánocích
bylo kolem hned.

Pan Lhotský se oklepe
a v klidu vystoupí,
situaci zhodnotí:
„No, to je nahouby.

Pořád je to ale lepší
nežli včera v Praze,
kdyby se to bylo stalo,
to jsem vezl saze...“

Kateřina Beličková, 7. B,
ZŠ E. Beneše, Písek,
z časopisu Písmenko

O pejskovi Alíkovi,
který překonal strach

Žil jednou jeden pes a ten se jmenoval Alík. Ale bál se vody. A ostatní psi se vody nebojí. Měl tři kamarády. Lišku Ryšku, ptáčka Ohniváčka a kocoura Modroočka. Ti tři kamarádi s ním žili na louce. Ale měli problém, byl tam rybník. Chodily tam každý den kachničky. Ale i kachniček se pejsk bál.

Jednou šli do lesa. První šel Alík, druhá liška Ryška a třetí letěl ptáček Ohniváček a čtvrtý šel kocour Modrooček. Najednou kolem přeběhla laň Lilly. A pejsk Alík se lekl: „Á-á-á,“ a ozvala se ozvěna. „Jé, co to je,“ ptal se potichu Alík, protože se bál. „Ale, prosím tě, to je jen ozvěna, té se bát nemusíš,“ řekla liška Ryška, „ta ti nic neudělá.“ Přidal se i ptáček Ohniváček. Ale kocour Modrooček mlčel. „Půjďme domů,“ navrhl Alík. A všichni souhlasili. Po týdnu šel Alík kolem rybníka. A viděl, že se topí kachna: „Co mám dělat? Mám překonat strach? Nebo ne? Ne, já tam skočím!“ Nadechl se a hup, už tam byl. Nakonec kachničku zachránil. Kamarádi na něho byli hrdí. Zazvonil zvonec a pohádky je konec.

Tereza Hrubá, 2. tř., ZŠ Dr. M. Tyrše, Hrdějovice

Vzpomínka na léto

Léto je pokračováním nekonečného příběhu, který se stále opakuje. Ve všech zahradách a na všech loukách už svítí květiny, které zpěstřují den, a slunce pálí jako ohnivá koule. Příroda je živá, plná barev. Všude je slyšet smích dětí, které si hrají a dovádějí ve vodě. Někdy zaprší, ale pak se obloha zase rozzáří do modra jako hladina čisté vody. Stromy jsou plné listů a ovoce, děti přelézají ploty, jen aby mohly ochutnat. Vody hučí a zpívají jakousi melodií léta. I tyto dny ale končí, na obloze se objevují mraky jakoby zalité krví, slunce si stěle postel, aby si odpočalo do dalšího časného ranního vstávání a příštího léta.

Kateřina Furišová, 8. tř., ZŠ Strunkovice nad Blanicí

Vtipky na závěr

Přišel pan Novák do lékárny a povídá magistrovi:

„Chtěl bych něco na zub...“

„To musíte za roh do lahůdkářství...“

Kluk v parku něžně objímá svou dívku a šeptá jí do ouška: „Miláčku, řekni mi alespoň dvě slova, která nás navždy spojují.“

„Jsem těhotná.“

od dop. VÚ DDŠ Počátky

I tentokrát se losování zhostila babička z našeho komiksu na následující straně. A neměla to vůbec lehké. Přeci jen už má nějaký ten věk a roztočit buben, který je plný správných odpovědí, to už chce, panečku, nějakou sílu. Ale babička za pomoci dětí to zvládla na jedničku.

A jak to tedy dopadlo? Tajenka z minulého čísla zněla: **Je to fajn, že spousta lidí odpady už ráda třídí.**

A komu pošleme drobné dárky? Jsou to: Lucie Matějovicová z Čestic, Mariana Kubátová z Chýnova a Filip Rottner z Dobré Vody u Českých Budějovic. Gratulujeme a nezapomeňte - na další straně je zase doplňovačka o ceny.

Zajímavá čísla

Nedávno jsem hledal, jak správně naložit s hliníkovými víčky od jogurtů, kam bych je měl odhodit. Samozřejmě jsem hned zavítal na známý web www.jaktridit.cz, který provozuje společnost EKO-KOM a kde vždy najdu ty správné informace.

Hned na úvodní stránce mě zaujala rotující čísla, která skrývají neobyčejné zajímavosti z oblasti třídění odpadu a recyklace v České republice. Už jsem u nich nejen zůstal, ale také jsem se rozhodl, že vám některá z nich přiblížím. Věřím, že i vás budou v tom nejlepší slova smyslu fascinovat...

99

Tolik metrů je průměrná vzdálenost k nejbližším kontejnerům na tříděný odpad.

253 127

Už takové množství kontejnerů na tříděný odpad je rozmístěno po celé naší republice.

690 047

Tolik tun obalů jsme vytřídili v roce 2014.

7 587 558

Toto číslo skrývá počet obyvatel naší republiky, kteří už třídí odpad. Je to 72% ze všech.

10 483 885

Tento údaj odpovídá 99 % všech obyvatel v ČR, kteří mají možnost třídít odpady.

Nad těmito čísly jsem se zamyslel a uvědomil si, jak je třídění nejen důležité, ale že se stává i běžnou činností v našem každodenním životě. Představte si, že by neexistovalo... a všechny ty tuny by najednou ležely na jedné hromadě. Věřím, že za nějaký čas by nás ta spousta papíru, skla, plastů a nápojových kartonů úplně zavalila... Raději nedomyslel!

A co s víčky od jogurtů, kvůli kterým jsem navštívil zmíněný web? Tak ty odhazujte do nádob označených šedou samolepkou KOVY. Pokud je nemáte ve vaší obci či městě, pak tyto obaly patří do směsného odpadu, nebo ve větším množství do sběrného dvora.

A jsme všichni zase o něco chytřejší.

- red. -

Ilustraci ze soutěže Obrázky na plachtu namalovala Michaela Polcarová, 9. B, ZŠ T. G. Masaryka, Blatná

Vzpoura v lese

Slunce zapadlo a k lesu přišla tma. Měsíc na nebi svítil jako lucerna. Byl první jarní úplněk. Byla to noc, kdy ožívají kouzelné bytosti: „Fuuj,“ ozvalo se, „co to je?“ To pronesla malá víla, která bydlela v borovici. Skřítek, který přebýval v pařezu, povídá: „Po celém lese je nepořádek. Všude jsou papíry, igelity, sklo a plast. A je tu toho tolik, že to snad ani není možné...“

Z celého lesa přicházeli víly, skřítki a všechna zvířátka - a všichni si stěžovali na lidi, kteří v jejich lese zanechali takovou spoušť. Stará víla rozhodla, že se les musí v každém případě uklidit: „Lidé jsou hrozní, sami v nepořádku žít nechtějí, ale nám ho sem navezou!“ Malá veverka plakala. Rozřízla si tlapku o roztříbenou skleněnou lahev. Stará víla jí to poťfela mastí a bolest zmizela. Stará víla se moc zlobila. Kouzlem oživila ten nepořádek v lese. Všem odhozeným věcem narostly nožičky. To bylo dupání a tlapkání! A protože všechny ty odhozené odpadky uměly i mluvit, tak se odevšad ozývalo i povídání: „Ticho,“ rozkřikla se stará víla, „ticho a poslouvejte! Tady v lese nemá odpad co dělat. Copak ve městě není sběrný dvůr a nejsou tam kontejnery? Jsou! Jsou v každém městě, v každé větší vesnici.“ „A co tedy budeme dělat?“ ptaly se víly. „Světluška Svítilka vás povede a všichni, kteří nepatří do lesa, půjdou za ní,“ rozhodla stará víla a ukázala na světlušku. Svítilka znala cestu do města opravdu dobře a všechny PET lahve, igelity, plechovky, skleněné lahve a papíry i všelijaké obaly se vydaly za ní.

Cesta byla dlouhá a trvala celou noc. Ráno došly do města a potkaly holčičku, která vezla vozík plný odpadků. „Ukážeš nám, prosím, cestu do sběrného dvora?“ zeptala se jedna PET lahev. „Vy umíte mluvit?“ podivila se Jana. „Pojďte se mnou, já tam zrovna jdu, můžeme si povídat...“

A tak světluška, Jana a odpadky společně došly až ke kontejnerům. „My ale nevíme, kam správně patříme!“ pláčtivě zvolaly odpadky. Jana všem postupně poradila. Když byl odpad tam, kde měl být, všichni se zaradovali, jak jim to tam sluší. Než stihli Janě poděkovat, kouzlo staré víly pominulo. Už to byl jen obyčejný odpad.

Světluška odletěla zpátky domů, kde se už všichni radovali z čistého a voňavého lesa.

Dan Stránský, 8. C, ZŠ E. Beneše, Písek, z časopisu Písmenko

O jedné kletbě a krásné Skleněnce

Za jedním docela malým kopečkem a za jednou malou říčkou, skoro potůčkem, bylo jedno malé, ale velice hezké království. Nebo spíš královstvíčko. Navíc úhledné a velice čisté královstvíčko. Ve městech byly na každém rohu odpadkové koše ve tvaru květin a v každé ulici barevné kontejnery s krásnými obrázky. Král byl moudrý a spravedlivý, královna milá a laskavá. A tak není divu, že lidé v tomto království byli šťastní a spokojení.

Jen jedno je trápilo. Vladařský pár se ne a ne dočkat následníka trůnu. Až jednoho dne zavítal do království poustevník Heliopion, a když slyšel o soužení královské dvojice, vyndal z brašny pytlíček s bylinkami a připravil královně silný čaj. A kouzlo pomohlo - na zámku se po čase rozlehl dětský pláč, protože na svět přišla dívka, běloušková a křehoušková jako skleněná růže. Dostala jméno Skleněnka. Rostla jako z vody a dělala svým rodičům jen samou radost.

Když ale bylo Skleněnce osmnáct, přijel na její narozeninovou párty král Netřídil z daleké země Nepořádkov. Každý věděl, že je to země špinavá, plná odpadků a špíny. Ani Netřídil nevypadal o moc lépe než jeho království. Bez okolků ale požádal krále o Skleněnčinu ruku. Ten ale prohlásil, že rozhodnout se musí ona sama. A upřímná Skleněnka laskavě, ale rozhodně Netřídilovu nabídku odmítla. Ten zrudl jako rajče a nemohl vzteky ani promluvit. A protože byl nejen hrozně nepořádný, ale i zlý, zaklel Skleněnku do velké skleněné bány, odkud nebylo úniku. Ani ve vězení však svou kletbu neodvolal, naopak k ní přidal ještě jedno zlé kouzlo - lidé v tomhle malém království přestali třídít odpad. Brzy to všude vypadalo jako v Nepořádkově. Všude samé odpady, v popelnicích páte přes deváté, recyklační centra stála...

Zakletou Skleněnku se pokoušeli vysvobodit urození i neurození mladíci, ale marně. Až jednoho dne přijel v bílém elektromobilu princ Rádtřídil z dalekého proslu-

lého Uklizenova. Chodil kolem bány a prohlížel si princeznu a princeznu zase jeho, až bylo všem jasné, že se do sebe zamilovali. Co ale teď? Jak zrušit tu Netřídilovu kletbu?

Rozbít skleněnou bāň se nepodařilo zatím nikomu. Co ale na ni působit jinak? Rádtřídil byl chytrý chlapík, přemýšlel a přemýšlel, až přišel na skvělý nápad. Pokusí se sklo bány na jedné straně silně zahřát

a pak na ně vylít hodně studenou vodu. Jak si to naplánoval, tak to také s pomocí dvořanů provedli. A skutečně po políti vodou začalo sklo praskat a už se sypaly střeptiny, až posely zemi všude kolem. Přihlízející lidé tleskali a vyskali radostí, také princ se už už chystal vkročit vylámanou dírou dovnitř bány, ale princezna vztáhla varovně ruku: „Nesmíš stoupnout na žádný z těch střeptů, jinak je s tebou konec! A musíš s nimi správně naložit.“

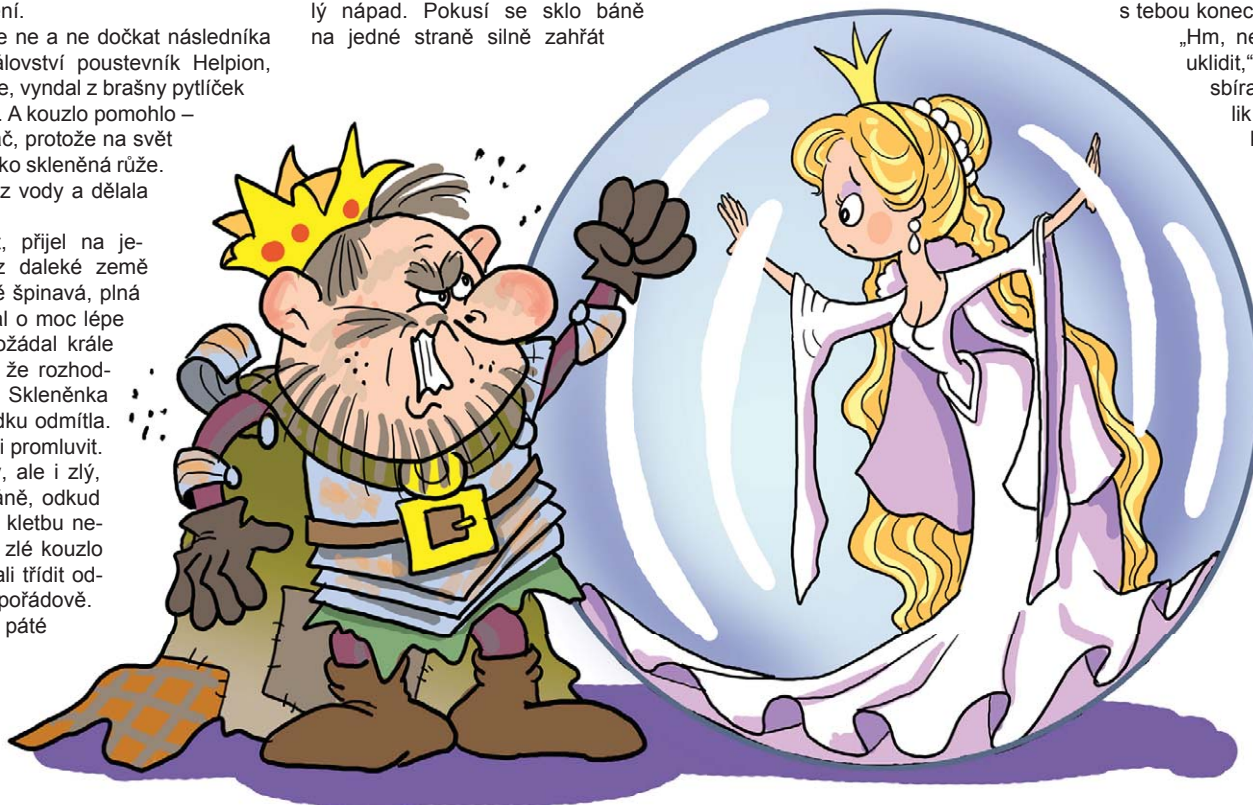
„Hm, nesmím na střepty šlápnout, ale mohu je uklidit,“ řekl si princ a začal velké i malé střepty sbírat. Kam ale s nimi? Poblíž stálo několik zaprášených nepoužívaných barevných kontejnerů, ale na žádném z nich nebylo napsáno, jaký odpad do nich patří.

Princův pohled sklouzl z kontejnerů na Skleněnku v bílých šatech a zase na kontejnery a zase zpátky na princeznu. Najednou mu tvář rozzářil úsměv. Jasně, bílá je ta správná barva! A už házel střepty do bílého kontejneru, až ho zcela zaplnil. Když cinkl v kontejneru poslední střeptek, zbytek bány zmizel i s králem Netřídilem jako mávnutím proutku. A Skleněnka se rozběhla vstříc svému zachránci.

Jak už to tak v pohádkách bývá, byla svatba a spousta veselí. Brzy se Skleněnce narodila dvojčátka - chlapeček a holčička, kteří dostali jména Recyklín a Recyklínka. A víte, jak vypadaly jejich postýlky? Jako malé barevné kontejnery. Stejně jako jejich kočárky. A Skleněnka s Rádtřídilem už se těšili, jak budou své děti učit, do kterého kontejneru co patří.

Text: Hanka Hosnedlová

Ilustrace: Zdeňka Študlarová

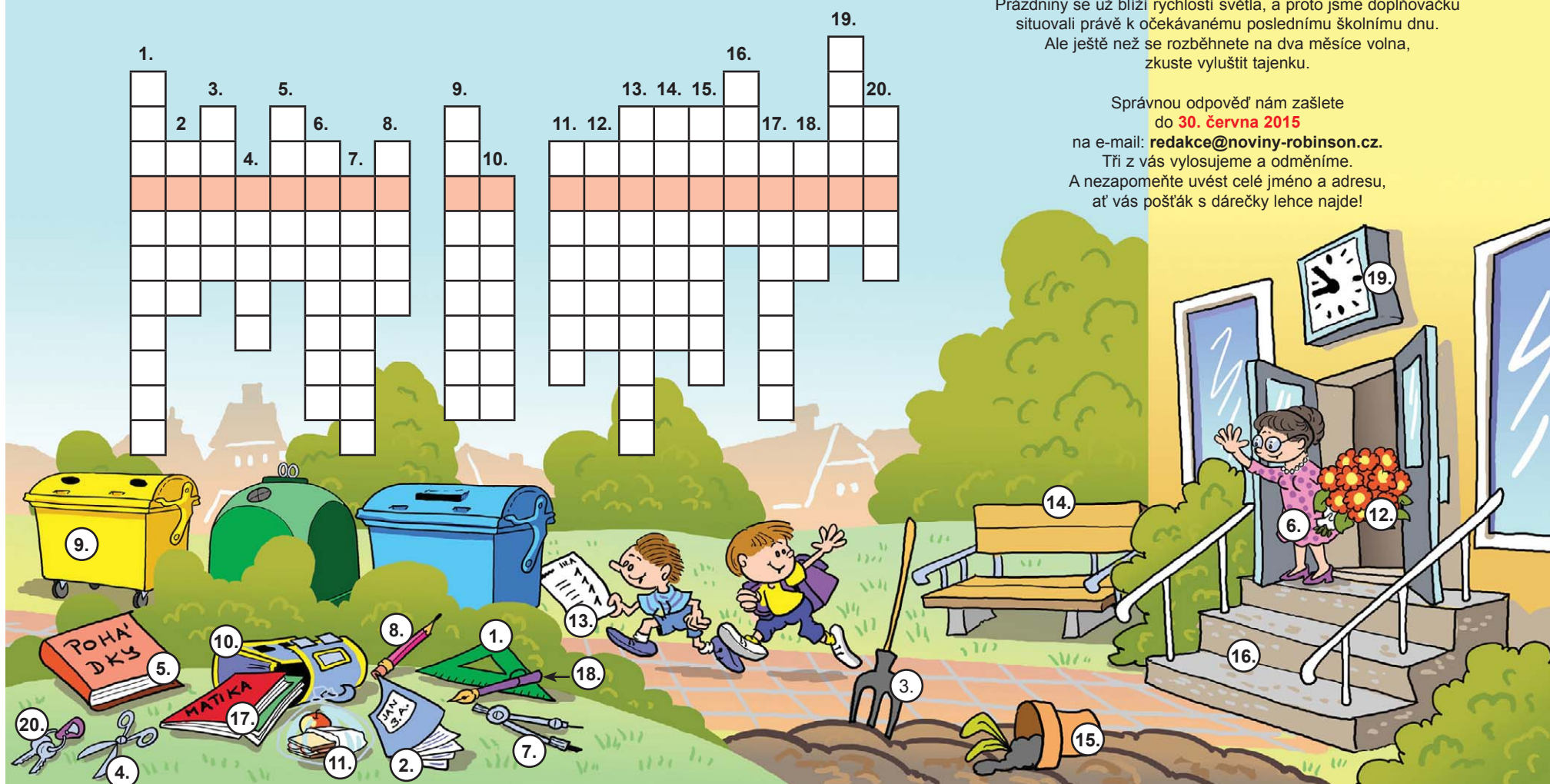

Doplňovačka s kvízem

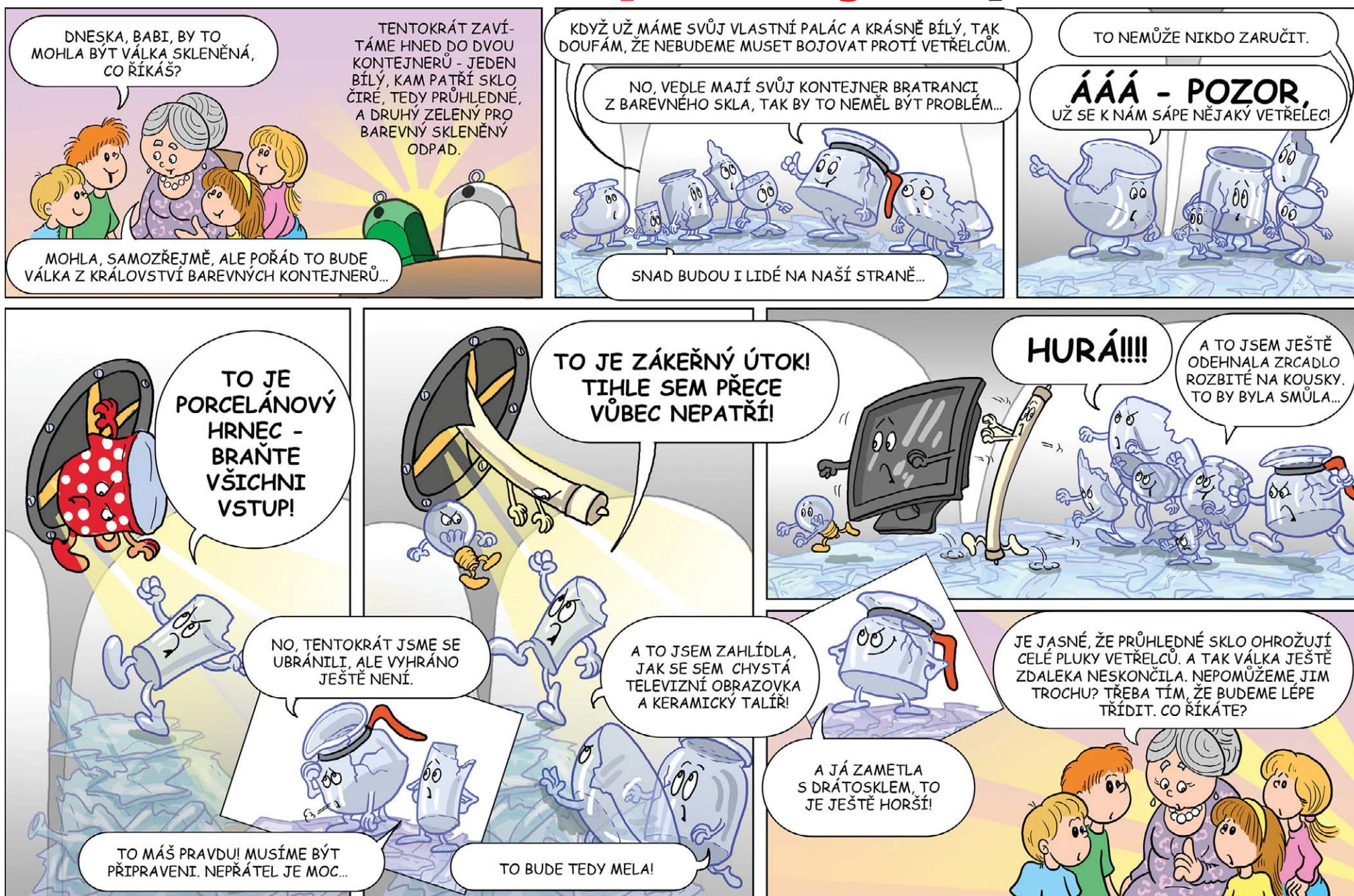
Taky máte za třídění ... (tajenka) ?

Prázdniny se už blíží rychlostí světla, a proto jsme doplňovačku situovali právě k očekávanému poslednímu školnímu dnu. Ale ještě než se rozběhnete na dva měsíce volna, zkuste vyluštit tajenku.

Správnou odpověď nám zašlete do **30. června 2015** na e-mail: redakce@noviny-robinson.cz. Tři z vás vylosujeme a odměníme. A nezapomeňte uvést celé jméno a adresu, ať vás pošťák s dárečky lehce najde!

Komiksové příběhy odpadů

Námět a text: Hanka Hosnedlová, stránku nakreslila: Zdeňka Študlarová

Súk a cizokrajné ňamky

Nejtypičtějším divadlem pro Tunisko i pro severní Afriku je zřejmě vířící kotol tržiště, kterému se zde říká súk. Už samotná nabídka zboží je zvláštním rituálem, zpočátku poněkud stresujícím, než si člověk zvykne, že odmítání není urážkou, ale nutností. Prodáváci a jejich nahaněči, nezřídka kluci školního věku, vám vstupují do cesty, přivítavě pozdraví, potřesou vám rukou nebo vás vezmou důvěrně kolem ramen a vemlouvavým hlasem zkoušejí, odkud právě onen možný zákazník je. Základními frázemi totiž vládnou v řadě jazyků, k nimž v poslední době přibyla i čeština, slovenština, polština a zejména ruština. Dozvíte se například, že „jste milacek a že Praha je krásná a český pivo dobrý, česká cholka prima cholka“ a podobně perly. Teprve pak nastupuje na scénu nabídka zboží.

Samozřejmě, že pro české a „sympatiko“ přátele (jak vám všude zdůrazňují) je podstatně výhodnější než pro „americké a německé kapitalisty“. I přes květnatě doporučenou výhodnost první nabídky se vám cenu při troše snahy podaří, pokud o zboží stojíte, usmlouvat třeba až na osminu původně vyřčené sumy. Hereckými výkony při prodeji plyšových velbloudů, zkamenělých pouštních růží, mosazných tepaných talířků nebo sladce vonících parfémů si nezadají s divadelními umělci.

Strkají vám do ruky stříbrné nebo pozlacené náramky, věší na vás oblečení, ochotně klekají na dlažbu, aby vám vyzkoušeli sandály, které vůbec nechcete, či ožehávají hořícím zapalovačem kožené tašky, aby vám dokázali, že jsou skutečně z pravé velbloudí kůže. Strategie získávání kupců je zřejmě vypracovaná staletími do dokonalosti, které se jen velice těžko odolává. A turista se pak najednou diví, proč třímá v ruce třeba keramický bubínek potažený oslí kůží anebo pestrý balíček dvanácti druhů koření, o nichž ani neví, jak se jmenují.

Ale ani radost z výhodné koupě nemívá obvykle dlouhého trvání. Když se později pochlubíte svým úspěchem ve smlouvání, který považujete za rekordní, určitě se najde někdo, kdo stejné zboží získal ještě levněji a ani se nemusel přitom namáhat. Devětadvacet procent

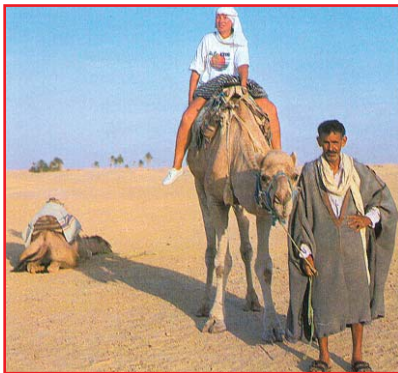

prodáváči a jejich pomocníků v Medině, což je historický střed města, v jehož hrabách je vždy tržiště, tvoří muži. Většinou mladí, někdy i docela malí kluci, kteří tady studují svou praktickou školu života.

Upoutávají vás hory keramických výrobků s typickým dekorem, lehounké poloprůhledné orientální oblečení zdobené zlatými portami, ale i voňavé krámky s kořením. Oproti našim několika gramovým sáčkům s tímto druhem zboží zde představují vyrovnané pytle nebo barely s různobarevným obsahem úplný ráj. Vedle kopice karí, skořice či kurkumy zde najdete oregáno, kardamon, ale i šafrán, mátu, sušený růžový květ, ibišek nebo čtyři druhy henny (mleté i v oříšcích), která se pěstuje v přímořské oblasti Gabes, ženšenový kořen, který údajně léčí téměř všechno a slibuje dlouhověkost. Naše znalosti luštěnin ztroskotaly v polovině prohlídky. Cizrnou, u nás nazývanou také římský hrách, jsme ochutnali i v pražené podobě, v níž připomíná buráky. Ale veliké placaté fazole s černým okrajem, některé druhy oříšků či zeleniny nás ponechávaly v rozpacích. Neuměli jsme jejich název ani odhadnout.

Samostatnou kapitolou jsou pak koberce různých barev a vzorů, namotané na zavěšených tyčích anebo naházené na obrovské hromadě na zemi. I v dnešní době jsou vyráběny ručně a představují v podstatě malé jmění. Pokud máte štěstí, můžete přímo přihlížet, jak vzniká ta hebká krása z hedvábí barveného hennou, olivami, šafránem či indigem, nebo si vybrat těžké berberské koberce z čisté vlny. Pro tuniskou domácnost je takový koberec nezbytností a podle vyprávění na něj šetří nevěstě již od malička.

Na moškových plázcích, většinou patřících k hotelům, jsou rozestety stovky dřevěných lehátek. Na ně si za dinár můžete na celý den

pronajmout matraci pro pohodlnější opékání na africkém sluníčku. Može je ale v pozdějších podzemních měsících nebo časně zjara zkalené a rozbouřené a vlny vyfukují každého, kdo se do nich odváží, anebo mu podrazí nohy. Jsou ovšem šikulové, kteří mají zvládnutý grif, jak si s nimi poradit.

Tunisanů, kteří by bažili po koupeli nebo opalování, ovšem moc nenajdete, zejména ne v teplotách, které připadají na koupání ideální jen nám. Objevují se na plážích výhradně jako prodáváči občerstvení, suvenýrů nebo jako náboráři pro turistické velbloudí karavany, výlety do historicky zajímavých míst a podobně. Vytrvale stojí nad vašim lehátkem a cloní sluníčko, dokud něco nekoupíte nebo je rozhodně nezapudíte. Kvečeru již ovoce, cukroví a pečivo nabízejí za čtvrtinu odpolední ceny.

Potraviny ale většina Evropanů od pouličních prodáváčů raději nekupuje. Sřevní potíže jim obvykle nadělí už změna klimatického pásma. Hotely pro svou zahraniční klientelu vesměs nabízejí takzvaná evropská jídla. Stejně ale mají i tyto pokrmy jakýsi africký kabát a denně v nich figurují i jídla tuniského receptáře.

Turista by však měl už ze zásady ochutnat to, co která krajina nabízí. Klasická jídla, na něž je zvyklý, může jíst doma. Takže jsme ochutnali schorbu, jakýsi boršč potunisku, a salad meschoni, obsahující nezvykle pražná rajčata, vejce natvrdo, spoustu česneku a cibule a rybu, snad tuňáka. Maličké ostře kořeněné párečky mergues jsou zřejmě dědictvím po Francouzích, ale tuniskou klasikou je cous-cous (kus-kus), což je jakýsi náryp ze zeleniny, tvrdé pšeničné krupice vařené nad párou a masa – ať už skopového, hovězího, nebo z kuřete či ryby. Jiný recept udává jako výchozí surovinu drcené proso a př-

pravuje se i ve sladké podobě jako moučník s datlemi a rozinkami.

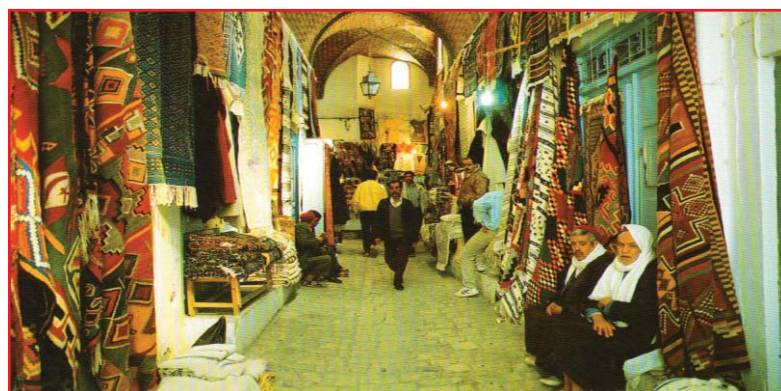
Víc mi ale chutnaly brik, jakési taštičky z těsta podobného lístkovému, s náplní většinou zeleninovo-vejčnou nebo masovou, pečené v olivovém oleji. Něco jako pirohy, ale dokonale nasáklé olejem. Ostatně, na olivovém oleji se v Tunisu rozhodně nešetří.

Hodně se zde konzumují fazole, čočka, cizrna, ryby, drůbež a zelenina. Jejich kombinace jsou většinou vařené a ne vždy tak docela vzhledné. Například chakchouka, což je v podstatě zeleninový mišmaš buď se skopovým, nebo hovězím masem. A na večerní tabuli nikdy nechyběly misky s vyloupaným, krvavě rudým obsahem granátových jablek.

A dostáváme se ke kapitole sladkostí. Dorty v cukrárnách a syté barvy jejich ozdob už na první pohled vypadají přelázaně a nedůvěryhodně. Hotovou cukrovou bombou jsou výrobky připomínající turecký med, ale nabízené v různých druzích, a dokonce i barevných variantách – syté zelené, červené, žluté. Sladkosti z medu a sezamového semínka chutnají zpočátku nezvykle, ale po delší konzumaci začínají v ústech mírně hořknout. Na tržištích také často vidíte obrovský koláč (nezřídka metr v průměru) s názvem baklava, překrásně vyzdobený mandlemi a oříšky, opět podobný chalvě nebo tureckému medu. Prodáváči jej krájí na váhu podle přání zákazníka. Netřeba dodávat, že s hygienou to ani v těchto případech příliš nepřehánějí.

Na čaj nebo kávu si můžete vyjít do některé z kaváren, čajoven či cukráren. Tuniskou specialitou je mátový čaj, tomu našemu však zcela nepodobný. Nezřídka v něm plavou nasekané mandličky, oříšky, nebo alespoň snítka máty.

Text a foto: Hanka Hosnedlová

Prázdninová snění

Už jen chvílika a jsou tu znovu letní prázdniny. V nich prožíváte opravdové dobrodružné příběhy, ale vaše hlavy nezatížené školními starostmi se mnohdy pouští i do snů, abyste alespoň s nimi poznali to, po čem toužíte. A kdo ví, zda se vám i tyto sny někdy ve vzdálené nebo i blízké budoucnosti neuskuteční...

Jak se nestát pirátem

„Budu pirátem,“ rozhodl se Tadeáš, zaklonil se v křesle a zasněně přivřel oči. Představoval si, jak se plaví po mořích, plachty nadouvá vítr a v ráhnoví se šplhají plavčíci, nad hlavou mu svítí slunce a o bok lodi šplouchají vlnky.

„Hele, ty piráte, nejdřív si umej ruce – bude večere,“ houkla na něj maminka z kuchyně. Hm, piráti si asi ruce moc nemylí, pomyslel si Tadeáš našťávaně a odšoural se do koupelny. Prámínek tekoucí vody mu zase připomněl jeho sny. Jo, jak by bylo fajn, nemusel by se mýt a česat, nemusel by chodit do školy, psát úkoly...

Jako by mu maminka četla myšlenky, zeptala se skrz dveře: „A vlastně – už máš hotové úkoly na zítřek?“ Broukl polohlasem, že si je napíše ráno. Maminku odpověď uspokojila, dělal tak často, nebyl tedy důvod se znepokojovat. Nad večerí, ke které byla bramborová kaše a karbanátky, se Tadeáš ošklibal, až se tatínek rozzlobil: „Buď rád, že máš vůbec něco na talíři. Jsou děti, které mají hlad...“ No jo, ale jako pirát by asi jedl pořádně uzené, čokoládu a pamlsky z jižních krajů, a pil by určitě kořalku...

„Tak si po večerí uklid' aspoň pokojík, zítra hned odpoledne odjíždíme k babičce. A připrav si ten nový svetr od babičky,“ řekla maminka. Ach jo, zase to hloupé uklízení, jako by na tom záleželo. Kdyby byl pirátem, vůbec by neuklízel... A ten nemožný tlustý svetr, kdo to dneska nosí... „A nezapomeň si vyčistit zuby,“ přidal se tatínek a Tadeáš jen obrátil oči v sloup – pořádně něco musel!

Usínal s obrázkem piráta v rozhalené košili až k pasu a vlasy pod třířehým kloboukem svázanými do culíku. Byla ještě noc, když se probudil. Tedy,

byl probuzen. Nad ním se skláněl zarostlý obličej s černou páskou přes oko: „Vstávej, máš hlídku na přídi!“ Napolo se zvedl z polštáře a protřel si oči. Ten rozšklebený obličej nezmysel, ale přibýlo k němu i tělo v rozedrané špinavé košili a hnědé kožené vestě. Z úst mu ošklivě táhlo. „Co čušíš, je to teď na tobě, já jdu spát,“ oznámil mu páchnoucí špinavec a skulil se do jeho postele. Tadeáš mátožně vstal a ohlédl se na vetřelce – začernalý slammík, pod hlavou pár hadrů a nevábná deka na přikrytí. Propána, kde to jsem? blesko Tadeášovi hlavou, když se snažil vypočítat chodbičkou na vzduch. Černá vlajka s lebkou a zkříženými hnáty mu dala odpověď: „Přece na pirátské lodi!“

Ve svitu měsíce si začal prohlížet sám sebe: zmuchlaná košile rozhalená až k pasu, černé, skvrnami poseté, upnuté kalhoty, vlasy vzađu svázané koženým řemínkem... Už je to tak – je pirát! Nesnesitelně ho svědila hlava a nepomáhalo žádné drbání. Všichni jsou prevítii! Měl hlad, ale na plesnivý kus černého chleba a slizký kus ryby na cínovém talíři neměl ani jednu chuť. Snad ten svíravý pocit v žaludku zažene napítí – zvedl k ústům čturu a vzápětí vyprskl obsah doušku na palubu. Fuj, taková pálivá a smradlavá kořalka, toho se člověk nenapíje! Co by teď dal za sklenici limonády, nebo aspoň obyčejné vody. Vítr z moře byl studený a jeho jediná deka, špinou ztvrdlá, zůstala dole v podpalubí. Kdyby tak měl svetr nebo kabát!

Upínal oči na vodní hladinu, ale neviděl dočista nic, jen černočernou tmou. Když ale mraky odkryly měsíc, zahlédl v dálí na obzoru malý bod, který se blížil. Nebylo pochyb, královská loď. Honem vzbudit ostatní. Zatahal za provaz zvonu a na palubu se vyrojila celá pirátská posádka. Z úst kapitána, který byl stejně špinavý a otrhaný jako ostatní,

rozkazy jen pršely. Byla stažena pirátská vlajka, v rukou posádky se objevily muškety a háky na přitahování blížící se lodi. Královská šalupa si jich už také všimla, ale stále se přibližovala, netušila, že jde o piráty. Teprve když byla na dosah, došlo kapitánovi a důstojníkům, oč se jedná. Ale to už z pirátské lodi vyletěla dělová koule, která se zakousla královskému plavidlu do boku. Na palubě se objevily ženy a také dvě malé děti. Tadeáš stál s mušketou v ruce jako přimrzlý a neodhodlal se ke stělbě, ani když na něj kapitán neurvale hulákal. To už si ale piráti přitahovali dlouhými háky královskou loď a skákali na její palubu. Tadeáš se chtěl nechtě ocitl uprostřed nelítostné bitvy. „Probuď se, lenochu,“ řval na něj pirát s páskou přes oko, když se na něj řtil královský důstojník v červeno-zlatém kabátci se šavlí v ruce. Už už se lesklá čepel blížila k jeho obličejí, když s ním někdo zatřásl...

Otevřel doširoka oči a uviděl maminčinu usměvavou tvář. „To chceš prospat celý den?“ smála se maminka a Tadeáš se nedůvěřivě rozhlížel kolem. Jak rád byl doma, ve své posteli! Vyskočil jako rybička a hnal se do koupelny. Oblékl se a maminka se nestacila divit, když pochválil snídani, ačkoliv byl jen rohlík s marmeládou a čaj, a bez řečí se pustil do úkolu. Jak bylo báječné nebyť pirátem!

- od dop. -

Dovolená s herečkou

Jela jsem s rodiči a s bratrem do Anglie. Byla to dlouhá cesta. Stále jsem doufala, že se setkám s herečkou, která se jmenuje Emma Watson. Hraje Harmoniu Grangerovou v Harry Potterovi. Když

jsme přijeli, rozhlížela jsem se na všechny strany. Začali jsme se procházet a já jí uviděla! Byl to však jen plakát. Další den jsem jí ale potkala doopravdy a nemohla jsem tomu uvěřit. Ihned jsem se jí představila, umím trochu anglicky. Domluvili jsme se, že další den mě vezme před kameru. Ráno dalšího dne jsem vstala brzy. Před kamerou jsem se velmi vyděla, rodiče na mě mávali a povzbuzovali mě. Stali mi klacik jako hůlku, já jsem kouzliila. Po třech dnech v Anglii zbýval poslední. Zašli jsme do útulné kavárny i s Emmou. Popovídali jsme si, a Emma mi dokonce dala své telefonní číslo. Když jsme odjeli, byla jsem fakt smutná. Emma na mě mávala a já jí také. O celé dovolené jsem dlouho přemýšlela. Taková mohla být jen jedna. Holt vysněná dovolená!!!

Emilka Luňáčková, 5. B, ZŠ Kubatova, České Budějovice

Požár v tropech

Vždycky snívám, že uvidím krokodýly a delfíny v přírodě, ne jen v ZOO. Pohládit si opičku. Teď mám konečně příležitost! Kufry, batohy a tašky jsou na lodi a my vyrážíme. Rychle se blížíme k pevnině. Najednou mamka volá, že před lesem hoří tráva. V momentu mě napadlo, že když požár zesílí, uhoř' i zvířátka! Věděla jsem, že na lodi je hasičí přístroj. Seskočila jsem na pevninu a začala ničit záplavu ohně. Všichni na lodi byli vyděšeni. Nakonec jsem tropický les zachránila a splnil se můj životní sen... já je viděla! Škoda, že jen pouze v tom snu.

Radka Voňavková, 5. B, ZŠ Kubatova, České Budějovice

Zoo Ohrada, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, fax: 387 965 445, e-mail: info@zoo-ohrada.cz, www.zoohluboka.cz

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Víte, že jsem prapředek všech hafanů, se kterými se doma mazlíte? Se mnou byste se tedy moc tulit v postýlce nemohli. Ale to je vám asi jasné... ostatně jistě všichni znáte pohádku o Červené karkulce. No jo, tam jsem je všechny pěkně zblajznul. A to moje tělo - představte si, že rozmezí hmotnosti mám mezi 16 a 80 kilo a dlouhý jsem 100 až 170 cm. Ale je zase pravda, že si mě lidé mohou na první pohled lehce splést s německým ovčákem a mohli by se chtít se mnou kočkovat. Dříve jsem byl hodně rozšířen, hlavně na severní polokouli. Dneska už to tak slavné není, ale ještě nejsem na seznamu ohrožených druhů. I u nás se se mnou můžete potkat ve volné přírodě, a to hlavně u hranic se Slovenskem. Srst mám ze dvou vrstev - vrchní jsou husté chlupy, které odpuzují vlhkost. Spodní je měkčoučká a slouží jako izolace - tedy něco jako polystyren na paneláku. Jenže ta moje má takovou schopnost izolace, že na mně ani netaje sníh. Můj huňatý ocásek v zimě používám jako příkrývku. Moc dobře nevidím, zato mám výborný sluch a čich. Ačkoliv trochu rozeznávám barvy, není to pro mne důležité, podstatné je, že poznám siluetu a pohyb. Když se rozběhnu, tak to mohu vydržet až na 50 kilometrů za hodinu a doběhnout do 20 kilometrů. Jsou i případy, kdy moji kámoši si stihli přes stovku kilásků - někdo zaznamenal 200.

Ale víte co? Už nebudu vyprávět a raději mě navštívte v naší zoo.

Váš VLK OBEČNÝ

Titul největší obyvatel naší zoo mohou získat hned dva adepti. Nominován je los evropský a jeho konkurent medvěd hnědý. Který z nich se stane vítězem?

Největší obyvatel ZOO HLUBOKÁ

Medvěd hnědý dosahuje v kohoutku výšky 0,9 až 1,5 m a délky 1,7 až 2,7 m. Zato výška kohoutku u losa evropského se pohybuje okolo 1,9 až 2,8 m a délka je 1,5 až 2,2 m. Hmotnost u obou zvířat je podobná v rozmezí 600 až 700 kg. Samozřejmě záleží na konkrétním jedinci, někdo je menší, někdo větší, ale co velikostních rozměrů se týče, los evropský předčil medvěda hnědého, a stává se tak vítězem v naší anketě největší obyvatel Zoo Hluboká.

Los evropský patří do čeledi jelenovitých a je jejím největším zástupcem. Jeho přirozeným výskytem jsou lesy Evropy, Asie a Ameriky a je také původním zvířetem střední Evropy včetně České republiky, kde však byl v 15. století vyhuben. Od 50. let 20. století ale na naše území pronikají jedinci z Polska, a tudíž od 70. let jsou losi opět trvalou součástí naší fauny. V Evropě se nachází přibližně půl milionů losů a v České republice jen pár jedinců, kteří se soustřeďují v pohraničí jihovýchodní části Šumavy na pravém břehu vodní nádrže Lipna, odkud jednotlivě zabíhají nejen na levý břeh do okolí Frymburka a západním směrem ke Stožci, ale i na sever více do vnitrozemí. Pamatujeme si, že los evropský patří v České republice mezi

silně ohrožené druhy.

Losi působí mohutným dojmem a podobají se trochu koním. Ramena jsou zvednutá, hřbet poněkud propadlý. Dlouhé mohutné nohy jsou zakončeny velkými, daleko od sebe odklonitelnými kopyty, spolu s dobře vyvinutými vedlejšími kopytky. Na styku s povrchem takováto kopyta zaujímají širokou plochu, což je nadmíru důležité pro tak těžké zvíře pohybující se často v mokřinách a bažinatém terénu. Stejně vhod přijdou i při chůzi na čerstvém sněhu. Los evropský se propadá do sněhu mnohem méně než stejně velký jelen lesní, který se na měkkém sněhu může propadnout až po břicho a pak se jen těžce plouží kupředu.

Zajímavým znakem losa evropského je horní pysk, který je u obou pohlaví převislý a v pohledu

zepředu ještě rozšiřuje tvar tlamy. Při pastvě plní tento pysk důležitou funkci. Los se živí listy bříz, vrb a jeřábů, výhonky, pupeny, jehličím z borovic a i kůrou. Neforemnost hlavy podtrhuje ještě kožovitý lalok pod krkem, pokrytý dlouhými chlupy.

Dalším charakteristickým znakem u samců jsou mohutné lopatovité parohy, které mohou vážit až 20 kg a dosahovat rozpětí 160 cm. Losi své parohy každoročně shazují a u samic se nikdy nevytvářejí.

ZOO KVÍZ

Rosomák sibiřský - znáš mě?

- Jsem šelma:**
 - psovitá
 - lasicovitá
 - medvědovitá
- V přírodě obývám:**
 - tajgu a lesotundru
 - prales
 - tundru
- Žiji:**
 - v párech
 - jako samotář
 - ve skupině 10 jedinců
- Moje hmotnost v dospělosti je:**
 - 7 - 10 kg
 - 40 - 50 kg
 - 22 - 35 kg
- Do mého jídelníčku nepatří:**
 - listí
 - mršiny
 - drobní hlodavci
- Podle způsobu našlapování jsem:**
 - ploskochodec
 - prstochodec
 - kopytník
- Mláďat mívám obvykle:**
 - 8 - 10
 - dost
 - 1 - 5
- Na svém těle mám:**
 - třetí oko
 - kožní řasu mezi prsty
 - jedové výrůstky
- V přírodě se mohu dožít až:**
 - 5 let
 - 10 let
 - 25 let
- Říká se mi:**
 - jezevec západu
 - medvěd východu
 - hyena severu

Správné řešení: 1.-b), 2.-a), 3.-a), 4.-b), 5.-c), 6.-a), 7.-c), 8.-b), 9.-a), 10.-c)

ŠKOLNÍ VÝPRAVY DO ZOO

Hraj si, bav se, poznávej - zoo ti v tom pomáhej

Zpěstíte si hodiny přírodopisu, biologie či ekologie nejen návštěvou zoo, ale i některým z našich vzdělávacích programů. Programy nabízíme pro všechny typy škol.

O Vydrýskovi

Víte, jak vydry říční tráví svůj den? Jak to, že jim v zimě nevádí plavat v mrazivé vodě? Co si asi rády uloví k obědu a kdy vlastně spí? V závěru programu si děti zahrají na vydry říční a prozkoumají její noru. Program je určen pro každého (MŠ, 1., 2. stupeň ZŠ a SŠ).

Celou nabídku vzdělávacích programů a bližší informace naleznete na www.zoohluboka.cz. Pro objednání programů můžete využít elektronický formulář nebo kontaktovat naše vzdělávací oddělení na telefonním čísle 387 002 212 nebo 602 390 355.

NOVINKY VE ZKRATCE

Mláďaty se to jen hemží

Mládě tamarína pinčích, které se narodilo v březnu, velice dobře prospívá. Spolu s hezkým počasím může prozkoumávat venkovní prostředí, tudíž se návštěvníci nemusí obávat, že jim opička vzala nohy na ramena a utekla pryč. Novými, dubnovými přírůstky jsou pušticí obecní i bělaví, dále dvě mláďata korsaku a tři kořata kočky divoké. Zatímco do Čech se už začínají vracet čápi bílí, u nás v zoo čápi černí postavili hnízdo. Jeden z partnerů přinášel materiál a druhý stavěl. V době mluvy a hnízdění se ozývají typickým sípavým hlasem. Sklání přitom hlavu a pohybují se ze strany na stranu. Současně roztahují bílé peří pod ocasem do vějíře a přiklápí je k nohám. Loni se čápům černým podařilo odchovat 1 mládě, tak snad budou úspěšní i letos.

Losí dáreček

Dne 22. dubna jsme přivítali novou losí slečnu, která k nám přicestovala až z finské Ähtäri Zoo. Je to mladá samička, která shodou okolností oslavila své 1. narozeniny svým příjezdem. Zatím si zvyká ve své oddělené stájce na dvorečku, kde se seznamuje s novým prostředím. Pravděpodobně během května ji pustíme do výběhu k ostatním losům (pozn. v době uzávěrky jsme to nevěděli). Doufáme, že se jí u nás bude líbit a že ji Brutus s Maditou přijmou mezi sebe.

Na svatého Jiří - kdy vylézají hadi a štíři

Je po 24. dubnu, a tak už i naše terária jsou otevřená pro širokou veřejnost. Návštěvníci zde mohou vidět několik plazů, jako jsou ještěrky, hadi nebo želvy. Přijďte se podívat na želvu bahenní a objevte 5 druhů hadů, kteří žijí na území naší republiky.

Zachraňme čápta

V úterý 28. 4. byla z hnízda v Dubném převezena vajíčka čápa bílého do naší záchranné stanice z důvodu uhynutí jejich matky. Po několika dnech v líhni se z vajíčka vyklubalo první čapí miminko. Záchranná akce dosáhla pozitivních výsledků. Vylíhlo se celkem pět čápat ze šesti vajíček. Nejprve dostávala rybky každé 2 hodiny. Ošetřovatel se je snažil krmit pinzetou, ale čápta se hned od začátku snažila chytit nějakou tu ryбку. Bohužel, jedno slaboučké čápatko uhynulo. Zato ostatním se daří velice dobře a příchod brzkého letního počasí využíla k pikniku na louce, kde hodovala kromě rybiček i myši holátka.

May Day aneb divoká zvířata volají o pomoc

V pátek 1. května 2015 proběhla v Zoo Hluboká akce s názvem May Day. Zároveň tímto dnem jsme si také připomněli a oslavili 76. výročí založení naší zoologické zahrady. Počasí oslavám moc nepřálo, ale i přes doprovodné dešťové přeháňky byla účast návštěvníků poměrně hojná. Ten, kdo s sebou do zoo přinesl vysloužilé elektrospotřebiče a odevzdal je na stánku Elektrowin, měl slevu na vstupné. Po celý den na návštěvníky čekaly stánky s nejrůznějšími aktivitami, jakými byly výroba solných lahviček, šmatací stánek z kožešinami nebo vycpaninami, ukázka pašovaných suvenýrů a soutěž pro děti. Také byla připravena i dílnička, kde si děti vyráběly papírové netopýry. Ve 14:00 hodin proběhla ve vzdělávacím centru přednáška s živými netopýry. V rámci celého dne bylo připraveno několik komentovaných krmení spolu s ukázkou enrichmentu.

Altaica si už zvyká na venkovní výběh

Altaica svoji první šanci nakouknout do venkovního výběhu moc nevyužila. Párkrát vystrčila nedůvěřivě hlavu ven a hned se vrátila zpět na palandu do vnitřní ubikace. Několik týdnů vůbec nechtěla vylézat, a proto jsme se rozhodli, nechat jí otevřený šubr i přes noc. Potvrdilo se nám to, co jsme se domnívali, že Altaica skutečně chodí ven jen v noci, zatímco přes den spí uvnitř. Nyní je situace taková, že ráno je ve venkovním výběhu Oliver, a to do dvou hodin, kdy je pravidelné krmení tygrů - a po druhém hodině má možnost jít ven Altaica. Víme, že pravidelně okolo 19. hodiny Altaica vylézá ven. Doufáme, že se naše tygřice co nejdříve osmělí a začne chodit ven i odpoledne.

KALENDÁŘ AKCÍ 2015

Zoo není jen procházka mezi zvířaty. Přijďte se k nám také dozvědět něco nového, zajímavého, hrát si a bavit se. ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENÁ! V případě nepříznivého počasí může být akce zrušena, nebo přesunuta na jiný termín. Informace o akcích na tel.: 387 002 211, 724 113 797 nebo 724 846 142.

ČERVEN

1. - 5. 6. Dětské divadelní dny
20. 6. Zábavný den aneb dnes si hrájí i zvířata

ČERVENEC

Třídenní tábory • Příměstský tábor
Večerní komentované prohlídky od 20:30 hod.
termíny: 3., 7., 10., 14., 17., 21., 24., 28., 31.

SRPEN

Příměstský tábor
Večerní komentované prohlídky
termíny: 4., 7. od 20:00 hod.
termíny: 11., 14., 18., 21., 25., 28. od 19:30 hod.

ŘÍJEN

4. 10. Den zvířat
31. 10. Strašidelná zoo

LISTOPAD

29. 11. Putování za Mikulášem

PROSINEC

17. 12. - 3. 1. 2016 Vánočně nasvícená zoo
24. 12. Štědrý den v zoo

Toto je předpokládaný plán akcí pro rok 2015. Případné změny budou včas uveřejněny na našich internetových stránkách www.zoohluboka.cz